

انتظارات شغلی کارگران از دولت آینده

عضو هیأت‌مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار درباره انتظارات کارگران از دولت آینده گفت: «تأمین و تضمین امنیت شغلی و مالی از جمله انتظارات و خواسته‌های اساسی از دولت سیزدهم و خط قرمز کارگران است.»

حسین حبیبی در گفت‌وگو با آتیه‌آنلاین، بخش مهمی از مطالبات کارگران از دولت سیزدهم را در قالب حاکمیت بخشیدن به اراده کارگران در عقد قراردادهای کار دانست و اظهار کرد: «دائمی شدن قراردادهای با جنبه مستمر در واقع یکی از خواسته‌های بحق کارگران است که در دهه‌های گذشته همواره در تلاش برای احقاق این موضوع بوده‌اند و انتظار این است که دولت آینده در این راستا اقدامات سازنده و عاجلی داشته باشد.»

وی افزود: «حق برخورداری از تشکلات کارگری مستقل و قدرتمند بدون دخالت دولت و کارفرما و تأمین امنیت شغلی و تشکیلاتی نمایندگان کارگران نیز از جمله حقوق اساسی و کارکردی جامعه کارگری در کشور است که هنوز به شکل کامل محقق نشده است.»

عضو هیأت‌مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار همچنین درباره خواسته‌ها و مطالبات کارگران از نهاد دولت در آینده و در قالب دولت سیزدهم ادامه داد: «تهایتا ارائه درخواست کتبی و ثبت آن در دیوان عدالت‌داری جهت ابطال دادنامه (۱۷۹) هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که منجر به افزایش قراردادهای موقت و در نتیجه نابودی امنیت شغلی و مالی کارگران شده، از بارزترین و اساسی‌ترین مشکلات کارگران در کشور بوده که مورد درخواست کارگران از دولت آینده است.»

حبیبی خطاب به جامعه کارگری با اشاره به اینکه روزهای سختی را باید منتظر باشیم و انفعال در این مسیر پاسخگو نیست، اعلام کرد: «به کاندیداهای ریاست‌جمهوری و نمایندگان مجلس قویاً می‌گویم که حمایت از آن‌ها در راستای احقاق حق جامعه کارگران، مشروط به تأمین خواسته‌ها و مطالبات این بخش بزرگ از جامعه است.»

وی گفت: «امام خمینی (ره) می‌فرمایند «باید ببینیم که این ملتی که ما را به این مقام‌ها رسانده‌اند از ما چه می‌خواهند و ما باید برای آن‌ها چه بکنیم» و این یعنی اینکه شأن و منزلت مردم باید توسط دولت‌ها و نمایندگان مجلس و قوه قضائیه حفظ شود.»

این فعال حوزه کار اضافه کرد: «کاندیداهای محترم ریاست‌جمهوری جملگی از کسانی هستند که در سال‌های اخیر در مسند قدرت بوده‌اند و اینک زمانی است که باید از آن‌ها بپخواهیم و تعهد بدهند که خواست ۶۵ درصد جمعیت کشور که در واقع همان کارگران هستند را محقق کنند.»

حبیبی با بیان اینکه شأن منزلت کارگران با وجود امنیت شغلی و مالی، مهار تورم و جلوگیری از گرانی کالا و خدمات، تأمین می‌شود، اظهار کرد: «علام برنامه در راستای تأمین رفاه و آسایش مردم و دادن تعهد به اجرای آن‌ها، بهترین گزینه‌ای است که می‌تواند از طرف کاندیداها و نهائیا دولت آینده مطرح و اجرا شود.»

بررسی آسیب‌ها و اثرات مثبت مهاجرت‌های با منشأ اشتغال

خانه به دوشی برای یک لقمه نان

مهاجرت اصلی‌ترین تحرک مکانی جمعیت است که در تمامی ادوار وجود داشته و افراد، اغلب با هدف رفع نیازهای موجود و برخورداری از شرایط مناسب‌تر برای زندگی اقدام به مهاجرت می‌کنند. مهاجرت معمولاً از مناطق کمتر توسعه یافته به مناطق توسعه یافته انجام می‌شود و صرف‌نظر از نوع آن، پیامدهای مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی دربر دارد که می‌تواند اثرات مثبت یا منفی در مبدأ یا مقصد را بر جای بگذارد.

با نگاهی به آمارهای حوزه مهاجرت این نکته را می‌توان دریافت در دوره‌های مختلف و بر اساس نیازهای مهاجران در مبدأ و زمینه رفع این نیازها در مقصد، همواره بخشی از مهاجرت‌ها بر مبنای یافتن شغل و یا بهبود شرایط اشتغال و ارتقاء در این حوزه بوده که افراد را در سن کار و نیروی کار در شرایط متفاوت شامل می‌شود. اگر شهر مقصد کمبود نیروی کار و امکاناتی برای جذب نیروی انسانی داشته باشد، مهاجرت مفید است، اما وقتی جمعیت ساکن در مقصد با معضل اشتغال روبه‌رو هستند - و تورم نیروی کار و رکود اقتصادی در آنجا حاکم است - این مهاجرت‌ها شکل بیمارگونه به خود گرفته و مشکلات شهر مقصد را افزایش می‌دهد.

کشور صورت می‌گیرند از دو جهت آسیب‌زا هستند؛ از یک طرف مناطق مبدأ، از بهره‌مندی از این استعدادها محروم می‌شود و از طرفی موجب آسیب‌پذیرتر شدن بازار کار نابسامان شهرهای بزرگ می‌شوند و آسیب‌های بیشتر حقوق کار نهائیا شاهد خواهیم بود. البته باید به این نکته توجه داشت که افراد مهاجر، استعدادهای هستند که اگر زمینه اشتغال آنها در مبدأ فراهم باشد می‌توانند موجب رشد مناطق مبدأ مهاجرت را فراهم آورند.»

این فعال حوزه کار در ادامه عنوان کرد: «با توجه به تراکم جمعیتی و تقسیم‌نیروی کار در مناطق مختلف، مهاجرت نیروی کار در شرایط مختلف آسیب اقتصادی و اجتماعی به کل جامعه محسوب می‌شود و نیاز امروز جامعه در حوزه کنترل مهاجرت‌ها این است که امکانات اقتصادی و اشتغال در مناطق پیرامونی شهرهای بزرگ و صنعتی افزایش یابد تا بسیاری از مزیت‌های اقتصادی موجبات جلوگیری از مهاجرت نیروی کار را فراهم کند.»

دلایل مهاجرت از شهرهای بزرگ به حاشیه‌نشینی

فرج‌اللهی در ارتباط با دلایل مهاجرت به مناطق پیرامونی شهرهای بزرگ، اظهار داشت: «در سال‌های اخیر ما با پدیده‌ای در تهران و شهرهای بزرگ و صنعتی مواجه هستیم که مهاجرت از این شهرها به مناطق پیرامونی را موجب شده که از اساسی‌ترین دلایل آن می‌توان به هزینه بالای زندگی و تأمین معیشت و البته تأمین مسکن در این شهرها اشاره داشت و بسیاری از افراد برای مدیریت این موارد ناچار به مهاجرت به نقاط پیرامونی می‌شوند.»

اشتغال تنها دلیل مهاجرت نیست

علیرضا حیدری (فعال حوزه کار) نیز در گفت‌وگو با آتیه‌نو در ارتباط با دلایل اصلی وقوع مهاجرت عنوان کرد: «به‌طور طبیعی یک دلیل خاص را نمی‌توان برای مهاجرت‌های حوزه کار و اشتغال در داخل کشور در نظر گرفت؛ به این معنا که در یک منطقه از کشور، زمینه اشتغال برای همه افراد فراهم نیست و فقط برای یافتن شغل و ایجاد درآمد این مهاجرت‌ها اتفاق می‌افتد. البته طبیعتاً یافتن شغل و کسب درآمد در حوزه مهاجرت‌ها می‌تواند یکی از دلایل اساسی باشد و دیگر دلایل نیازمند بررسی است.»

وی اظهار داشت: «این نکته را باید در نظر گرفت که

بوده‌اند و در بین استان‌های کشور قزوین، گیلان و همدان با نزدیک به یک درصد، بیشترین نسبت مهاجران برون‌استانی را نسبت به کل شاغلان استان دارا بوده‌اند. همچنین در سال ۱۳۹۸ از مجموع ۲ میلیون و ۸۹۸ هزار نفر بیکار در کشور، ۱/۴ درصد آنها مهاجر بوده‌اند و نتایج نشان‌دهنده این است که به غیر از استان تهران، در باقی استان‌ها اغلب مهاجرت‌های برون‌استانی، از استان‌های همجوار صورت گرفته است.

بیش از ۸۳ درصد مهاجران در سن کار هستند

در بررسی آمارهای مهاجران در سن کار (۱۰ سال و بیشتر) درمی‌یابیم که در سال ۱۳۹۸ از تعداد کل مهاجران که ۵۳۳ هزار نفر هستند (۸۳/۷ درصد) در سن کار بوده که این نسبت در مقایسه با دو سال قبل از آن با افزایش مواجه بوده است. بر اساس آمار و اطلاعات حوزه مهاجرت می‌توان این خروجی را دریافت که حتی با توجه به کاهش تعداد کل مهاجران در سن کار، سهم مهاجرت نیروی کار نسبت به کل مهاجران از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ همواره روند صعودی داشته است.

همچنین گفتنی است که در ارتباط با وضعیت فعالیت مهاجران در سال ۱۳۹۸ از ۵۳۳ هزار نفر مهاجر در سن کار، ۲۰۴ هزار نفر یعنی ۳۸/۳ درصد در زمان آمارگیری در استان مقصد شاغل، ۷۱ هزار نفر به میزان ۱۳/۲ درصد بیکار و تعداد ۲۵۸ هزار نفر با ۴۸/۴ درصد غیرفعال بوده‌اند.

تهران و البرز در صدر استان‌های مهاجرپذیر

در سال ۱۳۹۸ به ترتیب استان‌های تهران با ۴۳ هزار نفر (۱۶/۶) خراسان رضوی با ۲۰ هزار نفر (۷/۷)، گیلان با ۱۹ هزار و ۶۰۰ نفر (۷/۶)، البرز با ۱۹ هزار نفر (۷/۶)، اصفهان با ۱۵ هزار نفر (۵/۹) و استان آذربایجان غربی با ۱۴ هزار نفر (۵/۶) شش استان مهاجرپذیر افراد در سن کار بوده‌اند.

در مقایسه با استان‌های «مهاجرپذیر»، استان‌های «مهاجرفرست» قرار دارند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۸ استان تهران با ۶۷ هزار نفر (۲۶/۲)، خوزستان با ۱۶ هزار نفر (۶/۳)، کرمانشاه با ۱۵ هزار و ۸۰۰ نفر (۶/۱)، آذربایجان شرقی با ۱۴ هزار نفر (۵/۳)، مازندران با ۱۲ هزار نفر (۴/۶) و البرز با ۱۰ هزار نفر (۴/۰) درصد، شش استان اول مهاجرفرست کشور

گزارش

احسان احمدی

روزنامه‌نگار

تازه‌ترین خروجی گزارش آمارگیری نیروی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی»

نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۸ تعداد ۶۳۶ هزار نفر در داخل کشور، مهاجرت داشته‌اند که شامل مهاجرت‌های برون و درون استانی و

خارج به داخل کشور است